

SVATOJÁNSKÉ PAMÁTKY

Jeskyně a studánka sv. Ivana

3

Jeskyně sv. Ivana

Původní jeskyně sv. Ivana byla vymleta spodními vodami v pěnovcovém masivu. Usazování této travertinové kupy (hlavní období vzniku jeskyně) je datováno do období 9 500 – 2 400 př. n. l. Původní travertinový masiv měl rozlohu 60 000 m³ a ve své mohutnosti dosahoval výšky až 17 m. I po jeho odtěžení se dodnes jedná o jedno

z největších uskupení této horniny ve střední Evropě. V 9. století se podle legendy v jeskyni usadil první český poustevník svatý Ivan, nad jehož hrobem byla po jeho smrti postavena první kaple, jedna z nejstarších v Čechách. Jeskyně byla za posledních 1000 let významně stavebně upravena do podoby sakrálních prostor. Kromě památek na pobyt poustevníka sv. Ivana se zde nachází renesanční jeskynní kostel Panny Marie a klášterní krypta z počátku 18. století. Jeskyně je přístupná pouze z kostela.

Studánka sv. Ivana

Pramen křišťálové vody vyvěrá přímo z úpatí jeskyně. V minulosti tvořila tato studánka s jeskyní jeden celek, ale na konci 19. století byla od jeskyně stavebně oddělena a upravena do dnešní podoby. Ve studánce vyvěrá pramen Ivan s vydatností 6 l/s – jako jedna z odnoží

zdejších pramenů.

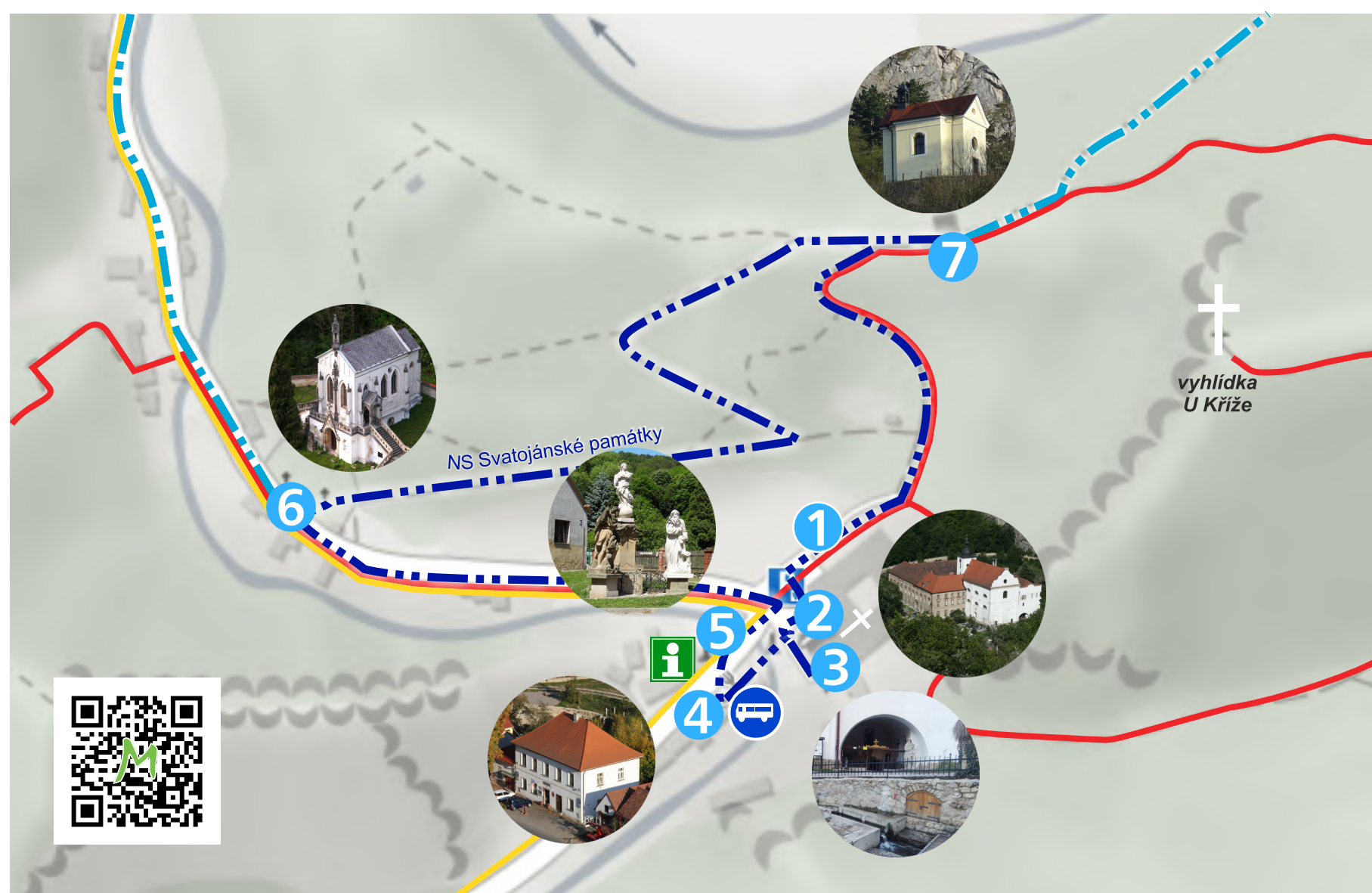
Na soukromém pozemku vedle studánky vyvěrá vydatnější pramen Ivanka (15 l/s), který byl v minulosti využíván průmyslově.

ZASTAVENÍ NAUČNÉ STEZKY

- 1 Svatý Jan pod Skalou – úvodní zastavení
- 2 Klášter, kostel Narození sv. Jana Křtitele a věž
- 3 Jeskyně a studánka sv. Ivana
- 4 Svatojánské muzeum – budova staré školy
- 5 Mariánské sousoší a býv. Panský hostinec
- 6 Kaple sv. Maxmiliána – hrobka rodiny Bergerů
- 7 Kaple Povýšení sv. Kříže a renesanční sousoší
- 8 Zvonička v Sedlci a kaple sv. Ivana

- Základní okruh 1,4 km (30–45 min)
- Základní okruh + Sedlec 3,4 km (1 hodina)

Další drobné vývěry jsou v areálu kláštera.

Svatojánské prameny se vyznačují vysokým stupněm mineralizace (690 mg/l), stálou

teplotou 11,6 °C a téměř konstantní vydatností, která činí až 45 l/s. Spodní voda zde koluje ve značných hloubkách (až několik set metrů) a na povrch vyvěrá v průměru až po 20 letech. Na počátku 20. století byly svatojánské prameny využívány k lázeňským účelům a mineralizovaná voda byla stáčena pod obchodním názvem „Ivanka“. Dodnes jsou zdejší prameny vyhledávaným zdrojem pitné vody.

Svatojánská společnost z.s.

Berounsko
z Křivoklátska na Karlštejn

Středočeský kraj

www.svatyjan.cz

@obecsvatyjanpodskalou

@svatyjan.cz